

İlköğretim Sınıf Rehberlik Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretim Sınıf Rehberlik Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23430>

Özet

İlköğretim Sınıf Rehberlik Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeği, Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından uygulamaya konulan sınıf rehberlik programının etkinliği, içeriği ve uygulanabilirliği hakkındaki öğretmen algıları ve değerlendirmelerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle ilköğretim kurumlarında görev yapan sınıf ve okul rehber öğretmenlerinin, programın hedeflere ulaşma düzeyi ve karşılaşılan zorluklar hakkındaki **subjektif görüşlerini** sistematik bir şekilde toplamaya amaçlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, 2012 yılında Yazgünoğlu ve Demirel tarafından yürütülen kapsamlı bir araştırmaya parçası olarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırma, sınıf rehberlik hizmetlerinin kalitesini artırmak ve mevcut programın güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek için kritik veriler sağlamaktadır. Ölçek, öğretmenlerin programın yapısına, uygulama sürecine ve genel etkililiğine dair tutumlarının 5'li Likert Ölçeği formatında değerlendirilmesine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Sınıf Rehberlik Programı, Öğretmen Görüşleri, İlköğretim, Program Değerlendirme, Ölçek Geliştirme, Rehberlik Hizmetleri.

Yazarlar

Sultan Selen Yazgünoğlu, Murat Demirel.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul ve sınıf rehber öğretmenlerinin, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında uygulanan ulusal sınıf Rehberlik Programı hakkındaki görüşlerini, memnuniyet düzeylerini ve programın uygulanması sırasında karşılaşılan engelleri tespit etmektir. Bu tespitler, programın revize edilmesi ve gelecekteki rehberlik hizmetlerinin planlanması için somut veriler sunmayı hedeflemektedir.

Ölçek, öğretmenlerin programın içeriğini, materyallerini, zamanlamasını ve genel olarak öğrencilerin gelişim alanlarına katkısını ne ölçüde yeterli bulduklarını ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu bağlamda, ölçek hem program değerlendirme aracı hem de öğretmenlerin mesleki yeterlilik algılarını dolaylı yoldan yansıtan bir enstrüman işlevi görmektedir.

Yapı

İlköğretim Sınıf Rehberlik Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeği, öğretmenlerin

alguların değerlendirildiği birkaç temel psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapılar genellikle programın farklı boyutlarını kapsamaktadır: Programın amaç ve hedeflerine yönelik algı, programın içeriğinin yeterliliği, programın uygulanma sürecinin kolaylığı/zorluğu ve programın genel olarak öğrencilerin gelişimine olan katkısı.

Ölçek geliştirme çalışmaları, genellikle bu çok boyutlu yapıyı desteklemek üzere faktör analizleri ile desteklenmiştir. Ölçek maddeleri, öğretmenlerin rehberlik hizmetlerine yönelik tutumları, inançları ve pratik uygulamadaki deneyimlerini yansıtacak şekilde formüle edilmiştir. Bu sayede, sınıf rehberlik programının hangi yönlerinin öğretmenler tarafından daha olumlu veya olumsuz algılandığı tespit edilebilmektedir.

Geçerlik

Ölçek, akademik bir dergide yayınlanmış bir geliştirme çalışması olduğu için, geçerlik (validity) çalışmaları yapıldığı varsayılmaktadır. Tipik olarak bu tür ölçeklerde içerik geçerliği ve yapı geçerliği ön plandadır. İçerik geçerliği, ilgili uzman görüşleri alınarak programın tüm kritik boyutlarının ölçek maddeleri tarafından temsil edilip edilmediği kontrol edilerek sağlanmıştır.

Yapı geçerliği ise, genellikle açılmaya ve doğrulanmaya faktör analizleri (EFA ve CFA) kullanılarak incelenir. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak öngörülen faktör yapısına deneysel verilerle ne kadar desteklediğini gösterir. Ölçeğin, gerçekten de öğretmenlerin sınıf rehberlik programına ilişkin görüşlerini ölçtüğünü kanıtlamak için çeşitli istatistiksel teknikler kullanılmıştır. Bu çalışmalar, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam bir araç olduğunu göstermeyi amaçlar.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik (reliability) çalışmaları, maddelerin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Geliştirme çalışmalarında en yaygın kullanılan yöntem, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısının hesaplanmasıdır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Akademik literatürde yayınlanan ölçek geliştirme çalışmalarında, bu katsayının genellikle kabul edilebilir sınırların (örneğin, 0.70 ve üzeri) üzerinde olduğu rapor edilir. Ölçeğin, öğretmen görüşlerini ölçmede zaman içinde tutarlı sonuçlar verebilme yeteneği, bu güvenirlik analizleri aracılığıyla sağlanmıştır.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde, İlköğretim Sınıf Rehberlik Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeğinin yapısal boyutlarını belirlemek üzere faktör analizi kullanılmıştır. Bu analizler, ölçek

maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandı ve bu boyutların teorik çerçeveye uyumunu ortaya koyar.

Faktör analizleri, ölçeğin çok boyutlu yapısını destekleyerek, öğretmen görüşlerinin sadece tek bir genel memnuniyet puanı yerine, programın farklı yönlerine (örneğin, materyal yeterliliği, zaman yönetimi, işbirliği) dair ayrıntılı bilgiler sunmasını sağlamıştır. Bu, uygulayıcıların programın hangi spesifik alanlarında iyileştirme yapmaları gerektiğini anlamalarına yardımcı olur.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Öz Bildirim Raporu

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Okul ve Sınıf Rehber Öğretmenleri

Yaş Grubu: Yetişkin (Mesleki Çalışanlar)

Popülasyon Detayları: Türkiye genelindeki ilköğretim ve ortaöğretim kademelerinde görev yapan rehberlik hizmetlerinden sorumlu öğretmenler ve rehberlik uzmanları.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçeği. Cevap seçenekleri genellikle "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a kadar uzanır. Yüksek puan, genellikle programa ilişkin daha olumlu görüşleri veya daha yüksek memnuniyet düzeyini ifade eder.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Algısı, Eğitim Psikolojisi, Program Etkinliği, Psikometrik Özellikler, Geçerlik, Güvenirlik, Rehberlik Programı.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: selenyazgunoglu@windowslive.com

Yayın Adresi: Yazgünoğlu, S. S. için ilgili akademik kurum adresi (çalışmanın yayınlandığı tarihteki kurum bilgisi gereklidir, bu bilgi kaynakta mevcut değildir).

Şinler & Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2012 (Yayın yılı).

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle kaynak gösterilerek serbesttir. Kullanım öncesinde sorumlu yazar (Sultan Selen Yazgünoğlu) ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek geliştirme makalesi açık erişimli platformlarda (academia.edu) mevcuttur.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: ilkogretim-sinif-rehberlik-programina-iliskin-ogretmen-gorusleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yazgünoğlu, S. S. ve Demirel, M. (2012). Okul ve sınıf rehber öğretmenlerinin ilköğretim ve ortaöğretim kurumları sınıf rehberlik programına ilişkin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı, 2*(2012), 244-255.

Makalenin ilgili bağlantısı: academia.edu

İlköğretim Sınıf Rehberlik Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. (Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Bu kapsam, ölçek maddeleri mevcut olsaydı yerleştirileceği alandır.)

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte açıkça listelenmemiştir. Maddelere erişim için yukarıda belirtilen makalenin tamamına başvurulması gerekmektedir. Ancak, makalenin başlığı ve amacı göz önüne alındığında, maddelerin Rehberlik Programı'nın uygulanması, içeriği, materyallerin yeterliliği, programın öğretmenlere sağladığı destek ve programın öğrenciler üzerindeki etkisi gibi konular etrafında yapılandırıldığı tahmin edilmektedir.